Voorstel raad

Nummer
B.2
Portefeuillehouder
M.J. Versluis

Contact en vragen via
Technischevragen@hollandskroon.nl

Datum raadsvergadering	Datum B&W-besluit
26 juni 2025	27 mei 2025

Onderwerp
Kadernota 2026

Kern van het voorstel
De Kadernota 2026 is de laatste kadernota van dit college en reflecteert op de afgelopen coalitieperiode, de bestaande ambities van raad en het college maar is nadrukkelijk ook gericht op de toekomst. We ontwikkelen ons van een gemeente die vooral gericht was op beheer, naar een gemeente waar veel (eigen) ontwikkelingen plaatsvinden. Deze ontwikkelingen kunnen zowel door ons geïnitieerd als gefaciliteerd worden. In de Kadernota wordt daarom voor de toekomst (investerings)ruimte gecreëerd die past bij onze ambities.

Voorgesteld besluit
Het college van burgemeester en wethouders stelt de gemeenteraad voor: 1. de Kadernota 2026 vast te stellen en daarmee de opgenomen kaders en uitgangspunten vast te stellen voor de begroting 2026; 2. aan het college de opdracht te geven om op basis van deze Kadernota een meerjarig structureel sluitende begroting op te stellen en daarin speerpunten en doelen te vertalen naar prestaties met bijbehorende effect- en prestatie-indicatoren en financiële wensen, noodzakelijkheden en ombuigingen en dit aan de gemeenteraad voor te leggen.

Wettelijke grondslag
Gemeentewet, BBV, Financiële verordening Hollands Kroon. In de financiële verordening wordt een investeringsplan op hoofdlijnen genoemd over de financiële meerjarenprognose van de totale gemeentelijke investeringen en de gevolgen voor de (meerjaren)begroting. Bijlage 1 van de kadernota bevat een overzicht

van investeringen welke mogelijk op de gemeente afkomen en waarvoor (in de huidige begroting) onvoldoende middelen begroot zijn. Deze investeringen zijn niet gekwantificeerd omdat niet alle informatie daarvoor beschikbaar is en om de eventuele onderhandelingspositie te borgen. In de kadernota wordt niet om besluitvorming gevraagd over deze potentiële investeringen. Bestaande en reeds begrote investeringen zijn niet genoemd in de kadernota.

De gemeenteraad besluit:
Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 26 juni 2026. Griffier Burgemeester

Aanleiding
Om op hoofdlijnen koers te bepalen richting de begroting 2026 zijn we in gesprek met de gemeenteraad gekomen tot de aanzet van kaders die we verder hebben uitgewerkt. Dit heeft geleid tot een Kadernota voor 2026, die het college richting geeft in de op te stellen begroting 2026.

Beoogd bestuurlijk/maatschappelijk doel/effect
De Kadernota bepaalt de koers om te komen tot een reëel en structureel sluitende begroting 2026 en een reëel investeringsvolume, dat aansluit bij het coalitieakkoord en ontwikkelingen in de samenleving.

Motivering per voorgesteld besluit
Met het vaststellen van deze kadernota geeft u de kaders voor het opstellen van een sluitende begroting 2026 en een gezonde meerjarenbegroting. Met het vaststellen van deze Kadernota 2026 leggen we dus nog geen financiële besluiten aan u voor maar wel een richting waarin we de begroting 2026-2029 opstellen. **Uitgangspunten van prijsontwikkelingen** Lonen en prijzen stijgen. De begroting wordt hierop aangepast zodat doelstellingen haalbaar blijven. Wij hanteren de volgende loon- en prijsontwikkelingen: • De lonen worden aangepast met 5,2% conform het laatste voorlopige onderhandelingsresultaat VNG; • Voor WMO- en jeugd alsmede de GR-en geldt een afwijkende loon en prijsindex op basis van de FUGR;

- De prijzen (materiele kosten) worden aangepast met 3,7% conform het CPB-cijfer van maart 2025;
- De subsidies worden geïndexeerd met 3,7%;
- De heffingen zijn in beginsel kostendekkend. De belastingopbrengsten worden geïndexeerd met 3,7% netto. Naast de index wordt een verhoging van de OZB voorgesteld (zie onderdeel 'bestaande kaders' dat hierna volgt).

De effecten van deze loon- en prijsontwikkelingen worden integraal bij de begroting 2026 meegenomen

In de kadernota worden naast twee bestaande kaders (op basis van de begroting 2025) aanvullende kaders opgenomen. Deze zijn bedoeld om ruimte te creëren voor investeringen en om de financiële gezondheid van de gemeente te waarborgen.

Bestaande kaders

- (extra) ombuigingen: we stellen voor de OZB binnen een bandbreedte van 6 tot 12% te verhogen om de financiën gezond te houden en bestaande ambities uit te kunnen voeren. Hiermee lopen we ook het verschil tussen de ontwikkeling van de meerjarige CPI (index) en de tariefontwikkeling van Hollands Kroon gedeeltelijk in. Er worden geen aanvullende ombuigingen voorgesteld.
- Financiering vanuit extra middelen: we kijken met meer creativiteit naar aanvullende bronnen van inkomsten door bijvoorbeeld samenwerking met andere partijen en een andere inrichting van projecten zodat subsidie mogelijk is.

Aanvullende kaders

1. *Financiële ruimte voor investeringen*

Er moet ruimte in de begroting zijn voor potentiële investeringen, met een richtlijn bedrag dat een verantwoorde verhouding tussen begrotingsomvang en kapitaallasten waarborgt. We stellen de volgende richtbedragen voor kapitaallasten voor:

- € 2 miljoen in 2026
- € 2,5 miljoen in 2027
- € 3 miljoen vanaf 2028

Dit komt overeen met een investeringsvolume van € 25 tot 35 miljoen. Investeringen moeten passen binnen een verantwoorde verhouding tussen begrotingsomvang en kapitaallasten.

2. *Woonprogramma*

Investeringen in het woonprogramma moeten terugverdiend worden via kostenverhaal of neutrale grondexploitaties. Verlieslatende grondexploitaties worden in principe niet uitgevoerd. Wij stellen in deze kadernota voor om voorfinanciering maximaal binnen de kengetallencategorie 'Neutraal' te doen. Deze kengetallen vindt u in bijlage 2 van de kadernota.

3. Strategische grondaankopen

Er is ruimte voor strategische grondaankopen tot een maximum van € 2,5 miljoen per jaar, met de mogelijkheid om extra krediet aan te vragen indien nodig. Bij overschrijding wordt een apart kredietvoorstel aan de raad voorgelegd. Het krediet van €2,5 miljoen wordt bij de begroting aangevraagd.

4. Financiële kengetallen

De provincie hanteert drie categorieën voor financieel toezicht. Het advies is om de categorie 'neutraal' aan te houden voor de kengetallen. In bijlage 2 vindt u de categorisering van de kengetallen en leest u wat neutraal inhoudt. In de begrotingen en jaarstukken wordt u ook jaarlijks over kengetallen geïnformeerd.

5. Ratio weerstandsvermogen

De ratio weerstandsvermogen (de mate waarin risico's opgevangen kunnen worden met vermogen) moet tussen de 1 en 1,4 blijven, wat als een gezonde norm wordt beschouwd.

6. *Kostendekkende tarieven en OZB ontwikkeling*:

Er moeten kostendekkende tarieven en een reële ontwikkeling van de OZB worden gehanteerd zodat ambities en ontwikkelingen financieel opgevangen kunnen blijven worden. Bij leges gaat het om taakvelden burgerzaken, begraafplaatsen, rioolheffing en bouw- en woonvergunning. Het blijvend kunnen uitvoeren van de gezamenlijke ambities, het opvangen van de korting op het gemeentefonds en het opvangen van de OZB korting op het gemeentefonds leiden ertoe dat een OZB verhoging nodig is. Wij schatten de benodigde verhoging binnen een bandbreedte op 6 tot 12 procent. In de kadernota reken we met 9%. Nadere specificering wordt uitgewerkt richting de begroting.

7. *Indicatoren in de beleidscyclus*

In de begroting '26 worden voor elk cluster de indicatoren herijkt. Dit houdt in dat de volgende richtlijnen worden toegepast:

- BBV indicatoren komen in een losse bijlage zonder streefwaarde;
- Er komen maximaal twee indicatoren per cluster;
- De gemeente heeft vanuit eigen beleid invloed op de indicator;

- Indicatoren hebben altijd een streefwaarde;
- Er wordt een streefwaarde voor 2026 en 2029 opgenomen.

Kanttekeningen en risico's (incl. argumenten)
N.v.t.

Alternatieven (incl. argumenten)
Als de voorgestelde kaders niet of gedeeltelijk worden overgenomen geldt, met de inzichten van nu, dat de financiën richting 2028 en verder tegen kritieke grenzen aanlopen. Dat zou betekenen dat mogelijk ambities afgeschaald moeten worden. Dit kan als alternatief gelden voor het bijstellen van de financiële kaders.

Financiële gevolgen	
Kosten/opbrengsten	Niet van toepassing.
Dekking binnen begroting	Programma: Cluster:
Geen dekking binnen begroting	Dekkingsvoorstel:
Fiscale gevolgen	Geen.
Toelichting: met de Kadernota leggen we geen financiële besluiten aan u voor. Dit volgt met de begroting 2026.	

Communicatie
Na vaststelling in de raad wordt de kadernota op de gebruikelijke wijze openbaar gemaakt.

Bijlagen
1. Kadernota 2026